

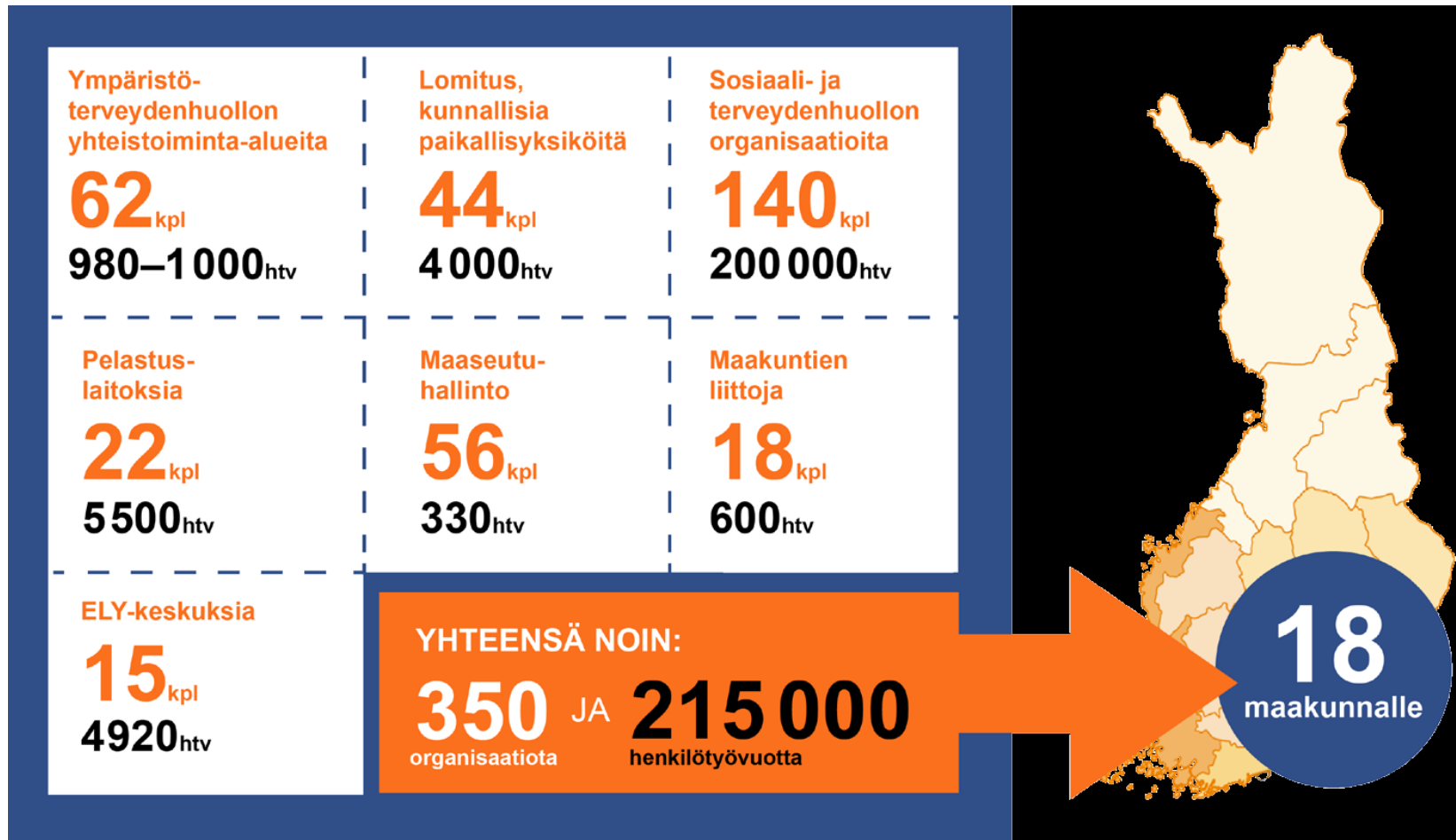
Maakuntien ja kuntien yhteispeli kuntalaislähtöisten sote- ja hyvinvointipalveluiden turvaamisessa

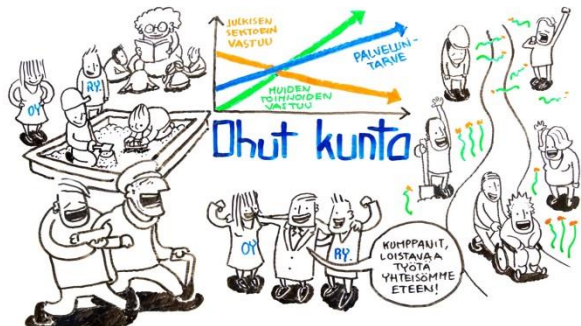
Hanna Tainio
varatoimitusjohtaja

24.5.2016

Maakunnille siirtyvät tehtävät ja henkilötyövuodet

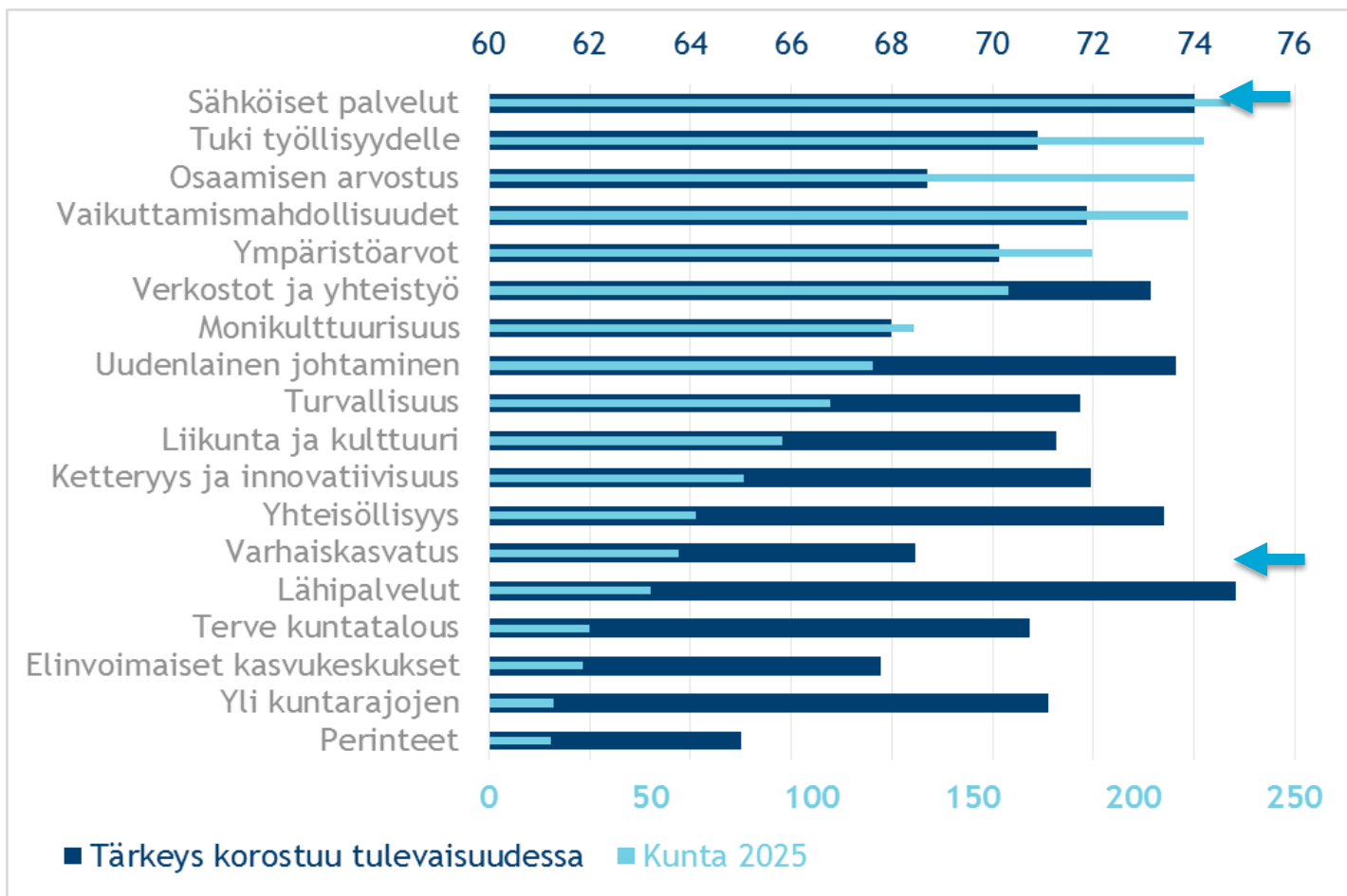

Tulevaisuuden kunta on tekemisen asia!

Tulevaisuuden kunta –verkkoavoriihi

www.kunnat.net/verkkoavoriihi

Millainen on kunta vuonna 2025?

Tärkeys tulee korostumaan tulevaisuudessa

Kuntaliiton näkemyksiä sote- ja maakuntauudistusta koskeviin linjauksiin

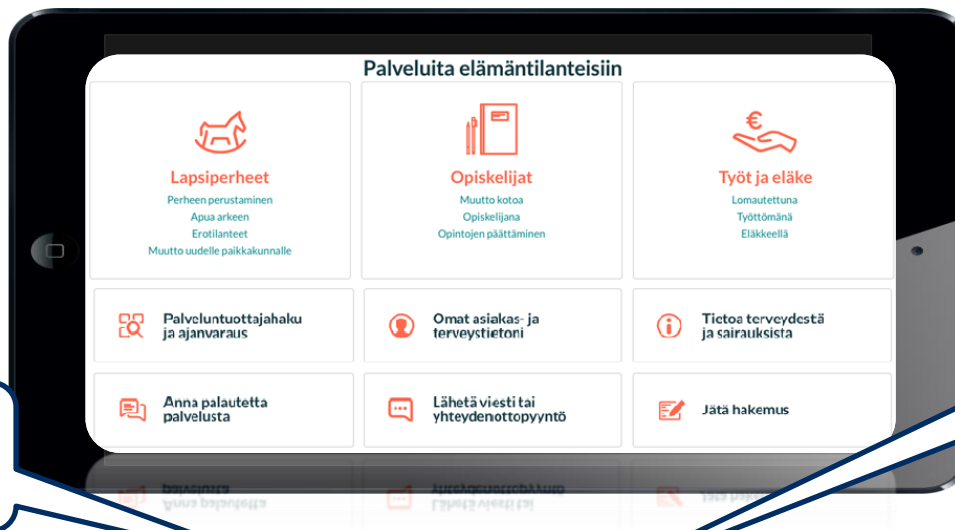
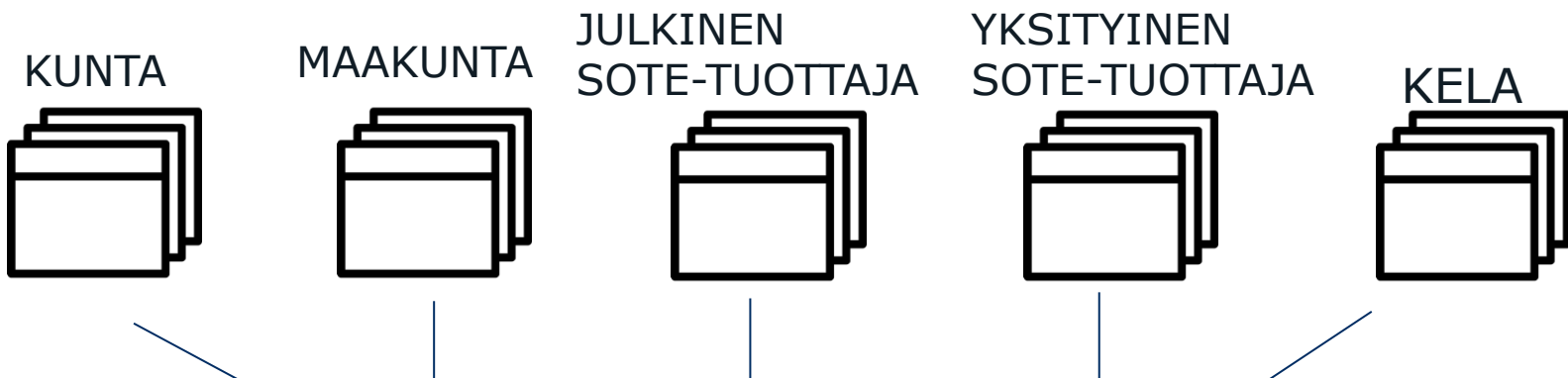
- Maakuntien yhtiöittämisvelvoitteen seuraukset selvitettävä
- Laajasti toteutettuna valinnanvapaus voi olla ongelmallista
 - » Julkisen vallan käyttö valinnanvapausmallissa?
 - » Asiakkaiden oikeuksista päättäminen on perustuslain mukaan julkisen vallan tehtävä
- Valinnanvapaus sosiaali- ja terveydenhuollossa edellyttää toimivaa laatujärjestelmää
 - » Kattavan järjestelmän aikaan saaminen vie vuosia
- On epätodennäköistä, että kaikille alueille syntyisi toimivia markkinoita, mikä vaarantaa kustannussäästöjen syntymisen
- Valinnanvapaus ja yhtiöittämisvelvoitteet aiheuttavat haasteita sosiaali- ja terveydenhuollon integraatiolle.
 - » Asiakkaan siirtyminen palveluketjussa eri toimijoiden välillä vaatii hyvin yhteen toimivia tietojärjestelmiä
 - » Rahoitusratkaisun motivoitava kaikkia toimijoita välittämään myös niistä kustannuksista, jotka eivät aiheudu sille itselleen.
- Valinnanvapauden toteuttamista asteittain olisi testattava kokeilujen kautta

Maakuntien tukipalveluyhtiöiden jatkovalmistelu toteutettava yhteistyössä kunta- ja sairaanhoitopiirikentän kanssa

- Valtakunnallisesta ja alueellisesta työnjaosta tulee tehdä toimiva
 - » Useimmissa tapauksissa tukipalveluiden alueellinen keskittäminen on riittävä taso - voimakas kansallinen keskittäminen kasvattaa muutoskustannuksia ja kaventaa maakuntien liikkumavaraa
- Olemassa olevien organisaatioiden hyödyntämis- mahdollisuudet on huomioitava uusien yksiköiden perustamisen sijaan
 - » Yhteishankintatehtävän toteuttamiseksi ei kannata perustaa uusia yhtiöitä
 - KL-Kuntahankintojen palvelut myös maakuntien hyödynnettäväksi
 - » Talous- ja henkilöstöhallinnon palveluille asetetut tavoitteet saavutettavissa usean tukipalveluyhtiön mallilla
 - Maakunnat voivat järjestää talous- ja henkilöstöhallinnon tukipalvelut yhteistyössä alueen kuntien kanssa – terve kilpailu lisää tehokkuutta ja kannustaa tukipalveluiden tuottamistapojen uudistamiseen

Uudistus digitalisaation, tietohallinnon ja ICT:n näkökulmasta

Visio – digipalvelut mahdollistavat organisaatio- ja hallintorajojen häivyttämisen

Mitä palveluita on olemassa?

Mistä saan tietoa ja apua?

Miten palvelut löytää?

Valinnanvapaus?

Maakunnille tulee jättää liikkumavaraa tietohallinnon ja ICT-ratkaisujen järjestämisessä

- Toiminnan ja tietohallinnon vastuiden tulee kulkea käsi kädessä
 - » Palveluiden järjestämisvastuu edellyttää että maakunnilla on myös toimintaa koskevan tietohallinnon johtamisen vastuu
- Kansallisen tietohallinnon ohjauksen tulee pohjautua maakuntien ja valtion neuvottelumenettelyyn ja kohdistua ainoastaan strategisesti merkittäviin kohteisiin
 - » Tiukka ja yksityiskohtainen valtion ohjaus kangistaa kehittämistyötä ja palveluiden digitalisointia
 - » Valinnanvapauden piirissä olevien palveluiden tuottajia tulee ohjata yhtenäisin perustein – julkisia tuottajia ei voi ohjata yksityisiä ”vahvemmin”

Kansallista siirtymävaiheeseen ICT-muutostukea tarvitaan sekä maakunnille että kunnille

- Tietojärjestelmien yhtenäistäminen ja uudistaminen muutoksen yhteydessä välttämätöntä toiminnallisten uudistusten mahdollistamiseksi
 - » kunnissa useita kymmeniä ja sairaanhoitopiireissä satoja siirtyviä tietojärjestelmiä - ICT-muutostukustannusten suuruusluokka satoja miljoonia euroja
- Toimeenpanolle tarvitaan riittävä siirtymäaika
 - » Liian nopealla aikataululla toteutettavat muutokset kasvattavat muutoksesta aiheutuvia kustannuksia eivätkä mahdollista tietojärjestelmäratkaisujen uudistamista muutoksen yhteydessä
 - » Vähintään viiden vuoden siirtymäaika ICT-muutoksille tarvitaan
- Kansallisten ICT-palveluiden käyttöönotot sovitettava sisällöllisesti ja aikataulullisesti sote- ja maakuntaudistuksen kanssa
 - » Tarpeettomia investointeja muutoksen yhteydessä väistyviin tietojärjestelmiin tulee välttää
 - » esim. kansallisen palveluarkkitehtuurin käyttöönotto ja Kanta-palveluiden käytön laajennukset

Valtakunnallinen "ICT-palvelukeskus"

- Maakuntien kansallista yhteistyötä tarvitaan ja tälle tulee muodostaa toimivat rakenteet
- Yhden monitoimialaisen "ICT-palvelukeskuksen" sijaan kannattaa kansallisti yhteiset ICT-palvelut ja tehtävät kannattaa organisoida useamman organisaation verkostomallilla
 - » Mikäli palvelukeskuksella on paljon eri tyyppisiä palveluita ja asiakkuuksia tekee se kokonaisuudesta vaikeasti ohjattavan
 - » Verkostomallilla voidaan tehtävien organisoinnissa ja ohjauksessa paremmin huomioida toimintojen eri erityispiirteet sekä hallittu ja vaiheittainen eteneminen ja päätöksenteko
 - » Nykyisten kuntien ja sairaanhoitopiirien omistamien in-house yhtiöiden hyödyntämismahdollisuudet huomioitava

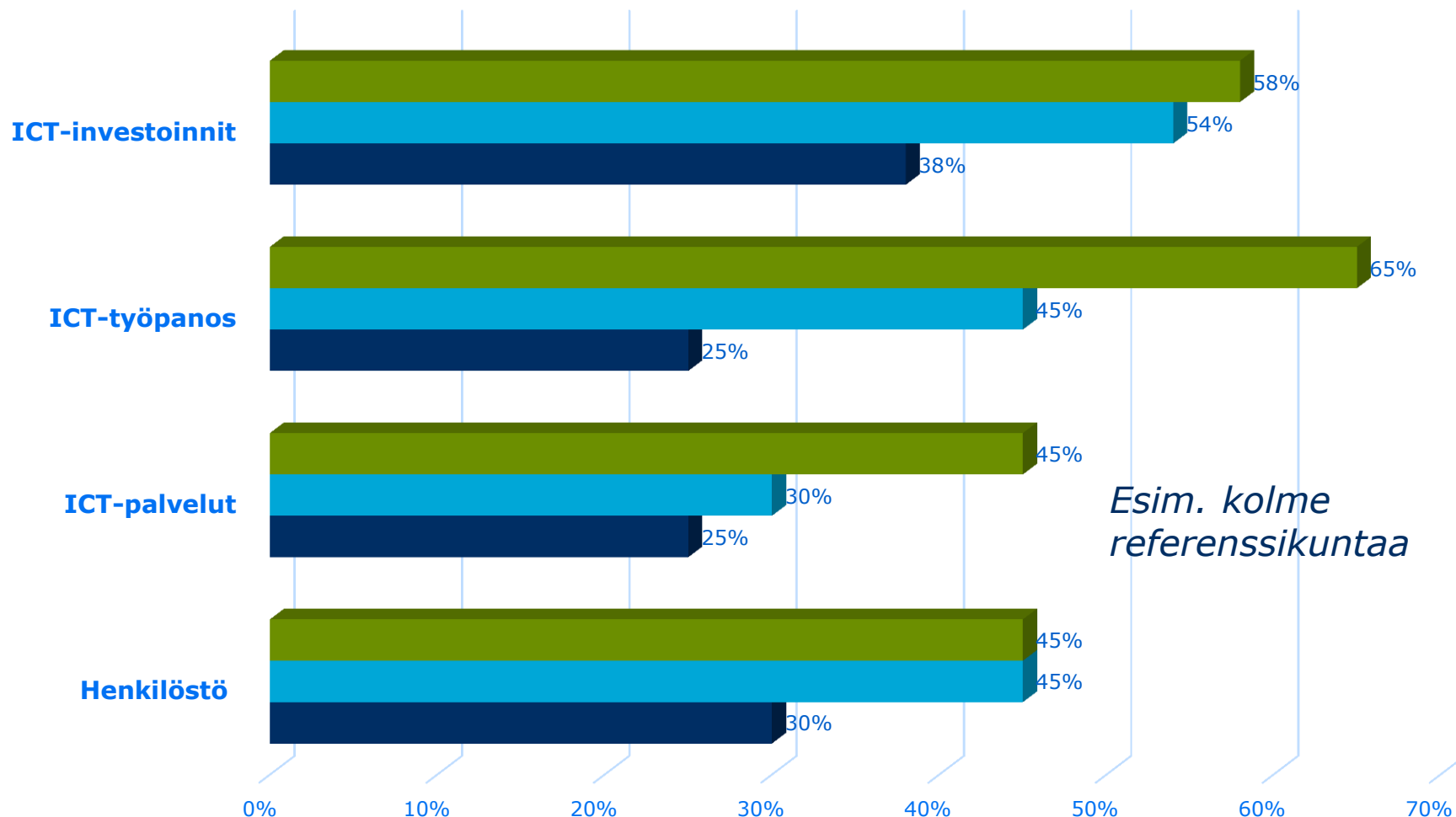
Kunnan ja maakunnan tärkeitä yhteistyöalueita

Yhteistyö edellyttää yhteentoimivia tietojärjestelmiä ja saumatonta tiedonkulkua

Soten osuuksia kuntien volyymeista

Maakunnille siirtyvien tehtävien, erityisesti Sote ICT:n osuus kuntien ICT-menoista ja henkilöstöstä on merkittävä

Maakuntien ja kuntien tietohallinto ja ICT-yhteistyön mahdollisuudet turvattava

- Lainsäädännön ja kansallisen ohjauksen tulee mahdollistaa eri yhteistyömuodot
- Monet ICT-ratkaisut on järkevää toteuttaa alueellisessa yhteistyössä maakuntien ja kuntien välillä
 - » Mahdollistaa toimialariippumattomien ICT-palveluiden tehokkaan järjestämisen
 - » Tukee kuntien ja maakuntien toiminnallista yhteistyötä
 - » Turvaa myös kuntien toimintaedellytyksiä
- Kansallisten yhteishankintojen toteuttamismahdollisuudet turvattava kuntien ja maakuntien ostovoiman turvaamiseksi
 - » KL – Kuntahankintojen kilpailuttamat ratkaisut ja puitesopimukset myös maakuntien hyödynnettäväksi

Kuntahankintojen hyödyntämismahdollisuuksia

- KL-Kuntahankinnat Oy:n käyttö yhteishankintayksikkönä mahdollistaa yhteisten järjestelmien ja palveluiden hyödyntämisen ja kehittämisen sekä joustavan laajentamisen
- 16 Soteen tarkoitettua sopimusta ja 6 kilpailutusta käynnissä
- Esimerkkejä:
 - » Palveluseteli- ja ostopalvelujärjestelmä PSOP – kuntien yhteisen ratkaisun hankinta ja levittämisen mahdollistaminen
 - » Apotti – Kuntahankinnat hankintarenkaassa - käyttäjäjoukon laajentaminen
 - » KY-verkko – kuntien yhteisen tietoverkkoratkaisun hankinta ja leviämisen mahdollistaminen
 - » Tajua mut! –varhaisen välittämisen mallia tukeva järjestelmä

Kuntaliitto tukee kunta, kuntayhtymiä digimuutoksessa

AKUSTI

Kuntien,
sairaanhoitopiirien,
Kuntaliiton ja STM:n
kansallinen Sote-
tietohallinto-yhteistyö-
foorumi

Kunta- KaPA

Kuntaorganisaatioiden
tukeminen kansallisen
palveluarkkitehtuurin
palveluiden
käyttöönnotossa